

ACE-EAAE Ortak Çalışma Grubu'nun Mimarlık Eğitiminin Asgari Süresi Hakkında Kararı

Çeviri: Tuğçe Selin Tağmat

Avrupa'daki meslek örgütleri aracılığıyla 450.000'in üzerinde Avrupalı mimarı temsil eden Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE) ve Avrupa'daki 100'ü aşkın mimarlık okulundan öğretim görevlileri ve öğrencileri temsil eden Avrupa Mimarlık Eğitimi Birliği (EAAE) Yeterlilikler Direktifi'nde dört yıl olarak belirtilen asgari mimarlık eğitimi süresinin beş yıla çıkartılması gerektiğini ifade ederek, bu konuda resmî sürecin başlatılması için 2008 yılı AB Dönem Başkanlıklarını yürütecek Slovenya ve Fransa'ya başvuruda bulundu. Ayrıca ACE ve EAAE bu beş yıllık eğitim süresinin iki yıllık bir staj uygulamasıyla tamamlanması ve ancak bundan sonra yeterliliğin verilebilmesi konusunda da girişimlerde bulunuyor. Buna paralel olarak, Direktif'in öngördüğü mekanizma kapsamında mimarlık alanındaki yeterliliklerle ilgili uzmanlardan oluşacak mimarlığa özel bir komitenin kurulması için de girişimler sürüyor. ACE ve EAAE tarafından, mimarlık eğitiminin asgari süresinin beş yıla çıkartılması hakkında benimsenmiş olan aşağıdaki karar, EAAE Konseyi tarafından 25 Kasım 2007 tarihinde, ACE Genel Kurulu tarafından 30 Kasım 2007'de kabul edilmiştir.

Karar metninin orijinaline ulaşmak için:

www.mo.org.tr/UIKDocs/ace-eaae-architecturaleducation.pdf

ACE-EAAE Ortak Çalışma Grubu:

"Mimarlar Direktifi"nin (85/384/EEC) "Mesleki Yeterliliklerin Tanınması Hakkındaki Direktif"in (2005/36/EC) yürürlüğe girmesiyle birlikte yürürlükten kalktığını;

"Mesleki Yeterliliklerin Tanınması Hakkındaki Direktif"in, AB Üye Ülkelerinin Bolonya Süreci'ni kabul etmelerinin ardından yaşanan gelişmeleri dikkate almaksızın, mimarlıkta yeterliliğe sahip kişilerin tanınma prosedürlerine ilişkin ciddi birtakım değişiklikler getirdiğini;

Aynı zamanda, özellikle dört yıl olarak kalan asgari eğitim süresi olmak üzere "Mimarlar Direktifi"nin temel hükümlerinin doğrudan "Mesleki Yeterlilikler Direktifi"ne aktarılmış olduğunu;

Toplamda üç aşamalı bir yüksek öğretim sistemi öngören Bolonya Süreci'nin kabul edilme ve uygulanma sürecinin, AB'deki lisans eğitimi gören kesimi etkisi altına almaya başladığını ve bu süreçte mimarlık alanı için kabul görmüş iki aşamalı yaklaşımın ilk aşamasının üç yıllık, ikinci aşamasının iki yıllık bir dönemden oluştuğunu;

ACE üyesi olan, AB'nin tüm ülkelerindeki temsili ve düzenleyici meslek örgütlerinin mimarlık eğitiminin en az beş yıllık akademik eğitimin ardından iki yıllık mesleki staj deneyimi almaları gerektiği konusunda resmî bir politika kabul etmiş olduklarını;

Avrupa Mimarlık Okulları Başkanları'nın, Hanya Bildirisi'nde, bir mimarın meslek uygulamasına girişini sağlayan mimarlık diplomasının en az beş yıllık bir eğitim sonrasında verilebileceğini kabul ettiklerini;

ACE Genel Kurulu'nun, dünyada mimarların yeterliliği için asgari koşulu beş yıllık eğitim ve iki yıllık pratik deneyim olarak belirleyen, UIA tarafından 1999 yılında Pekin'de kabul edilen tavsiye kararını resmî olarak kabul etmiş olduğunu;

ACE ve EAAE'nin, beş yıllık akademik eğitimin kişiye mimarlık mesleğini bağımsız olarak yerine getirebilmesi için gerekli tüm beceri ve donanımı sağlamadığının farkında olduklarını;

hatırlatır.

Bundan hareketle, ACE-EAAE Ortak Çalışma Grubu, AB'nin önümüzdeki iki dönemde dönem başkanlıklarını yürütecek olan Slovenya ve Fransa Dönem Başkanlıkları'na ve sonra onları izleyecek diğer dönem başkanlıklarına kamu yararını gözetmek ve tutarlı bir sistem oluşturmak amacıyla başvuruda bulunmakta ve mimarlık alanındaki eğitiminde aranan asgari koşullar konusunun Mesleki Yeterlilikler Direktifi'nde Madde 46(1)'in ilk paragrafında aşağıda belirtilen değişikliğin yapılması için Bakanlar Konseyi'ne getirilmesini talep etmektedir:

Mevcut Metin	Yapılması Önerilen Değişiklik ¹
Madde 46 Mimarlık Eğitimi	Madde 46 Mimarlık Eğitimi
1. Mimarlık eğitimi, bir üniversite veya eşdeğer bir eğitim kurumunda, toplamda <i>en az dört yıl tam gün eğitimden veya en az üç yılı tam gün esasına dayalı altı yıl eğitimden</i> oluşur. Bu eğitim üniversite düzeyinde bir sınavın başarıyla geçilmesi sonunda tamamlanır.	1. Mimarlık eğitimi, bir üniversite veya eşdeğer bir eğitim kurumunda, toplamda en az beş yıl tam zamanlı eğitim veya yarı zamanlı eşdeğer bir eğitimden oluşur. Bu eğitim üniversite düzeyinde bir sınavın başarıyla geçilmesi sonunda tamamlanır.

Gerekçe

Mimarlık disiplininin önemli ölçüde kamu yararıyla ilgili bir konu olduğu çoğu Üye Ülke ve AB Konseyi tarafından kabul görmüştür. İçinde yaşadığımız ve çalıştığımız yapı çevrenin kaliteli ve gerçek anlamda sürdürülebilir olmasının refahımızda ve mutluluğumuzda büyük etkisi vardır. Bu nedenle mimarlık uygulaması yapan kişilerin yüksek düzeyde bir yeterliliğe sahip olması şarttır.

Mimarlık mesleği ve okulları, mimar olmak isteyen kişilerin asgari beş yıllık bir akademik eğitim süresinden geçmeleri gerektiği konusunda aynı fikirdedirler. Bunun nedeni, her iki tarafın da, bir kişinin mimarlık mesleğini güvenilir bir şekilde uygulaması için sahip olması gereken çok çeşitli beceri ve donanımların farkında olarak, bunların kazanılması için gerekli asgari eğitim süresinin beş yıl olduğunu kabul etmesidir.

¹ Revizyon öneri metni, üye ülkelerdeki mimarlık örgütleri ve okulları arasında yapılan değerlendirmelerle küçük değişikliklere uğrayabilmektedir. Karar metninin esasını oluşturan, tam zamanlı beş yıl eğitim mutabakatında herhangi bir değişiklik yaşanmamakta, değişiklikler yarı zamanlı eğitimin biçimi, süresi, staj uygulaması ve sınav gibi konuların tartışılmasına dayanmaktadır. Örneğin, daha önce yalnızca "beş yıl tam zamanlı eğitim" ifadesi konulması ve yarı zamanlı eğitime değinilmemesi uygun bulunmuşken, ACE'nin Nisan 2008 Genel Kurulu'nda buna "yarı zamanlı eşdeğer bir eğitim" ifadesi eklenerek, yarı zamanlı eğitim için belirli bir asgari eğitim süresi öngörüsünde bulunulmamasına karar verilmiştir. Dolayısıyla bu süreçte üye ülkeler, herhangi birine eşitsizlik yaratmayacak biçimde konuyu çözmeye çalışmaktadırlar. Bu metinde gelecekte de birtakım eklemeler ve çıkarmalar görmemiz mümkündür.. – Ç.N.

Mevcut asgari koşulun beş yıla çıkartılması, Mesleki Yeterlilikler Direktifi hükümlerinin Bolonya Reformları ile uyumlu olmasını sağlayacaktır: AB'deki mimarlık okullarının tümü günümüzde, diğer sektörel mesleklere benzer bir şekilde, Bolonya Süreci'nin öngördüğü iki aşamalı sistemin tamamlanmasına dayanan asgari beş yıllık eğitime sahiptir.

Dolayısıyla Mesleki Yeterlilikler Direktifi'nin hükümlerinin revize edilmesi, Avrupa'nın yasal çerçevesini AB'deki gerçek durumu yansıtır hale getirecektir. Dört yıllık asgari koşul için müzakerelerin sürdürüldüğü 1970'lerin son yılları ve 1980'lerin ilk yıllarında hâlâ dört yıllık okulların bulunduğu hatırlanmalıdır. Artık bu durum geçerli olmadığından, yasal çerçeve yeni durumu yansıtmak biçimde değiştirilmelidir.

ACE-EAAE Ortak Çalışma Grubu, bu durumdaki gelişmeler konusunda bilgilendirilmeyi talep etmekte ve bu konudaki gerekliliği daha iyi açıklamak konusunda AB Dönem Başkanlıkları'na her tür uzman desteği sağlamaya hazır olduğunu bildirmektedir.